

Hermannus Horologium admodum celindry

Quoniam sunt quoddam simpliciter et parum in
rebus horologium instrumentum quod in modum
reversis et ceteris grossitudinis pale seu celindry
formam et suspensum in firmitate inferiorum
organaliter affixu, et ornamentabile, huius scilicet
qui per girum in latere lineas et singula
signa vel missis umbra sua reversis amittit
et detinet horas. Cui mensura prout per
astrolabii rationem potest invenire, sua missis a
rissum per horologium temporale ubi describitur

Ter primus usus horologii eius in forma intervalle
dierum a primo dorsa hinc dividit per hor
signis signis in quibus dies mensuris id est. 4.
mens. X. V. 8. et II mensibus, et inde revers
reus, reliqua signa descriptum videtur horologi
sibi in quadrante horam operibus regulo. 69.
mens. II. 8. thaur. 11. V. X. ltra, signis
scilicet. F. 11. 10. Item quod in medio singulor
signorum singula mensis exhibent, praefata
signa signa intervalle in duo videtur duct
ut per lineas singula dividit: et ita 12.
in toto circum intervalle efficit. Primi
horum quod in signis signis postea et 12. primi
signa dicitur: dicitur mensis in 12. mensis
solstium haec mensis dicitur descripta. Septima
luna intervalle Iudicium et eius operibus
mensibus dicitur. Quarto in quinto se
brunus et octobris: Sexta et septimum
mensis et septimum In quarta mensibus

4. et 8. $\bar{z}$ d. 29. Quinta et 7. 4. gra. 23 et
Sexta hora $\bar{z}$ dy. 24. et 5
Intro H. et in hora 1. et 11. fumentis Q. et 1
fructus vel descendit $\bar{z}$ dy. 7. et 5. 27°.
 $\bar{z}$ dy. 14. Tertia et 9. $\bar{z}$ d. 20. Quarta et
8. $\bar{z}$. 25. Quinta et 7. $\bar{z}$. 34. 28. Sex
hora $\bar{z}$. 38. In medio H. et 11. hora. 1.
et 11. $\bar{z}$ dy. 8. 2 et 10. $\bar{z}$. 16. Tertia et 9
 $\bar{z}$. 24. Quarta et 8. $\bar{z}$. 30. Quinta et 7.
grady 34. Sexta hora $\bar{z}$. 36.

Mino V. et 11. hora prima et 11. $\bar{z}$ dy. 9.
2 et 10. $\bar{z}$. 19. Tertia et 9. $\bar{z}$. 28. Quarta
et 8. $\bar{z}$. 35. Quinta et 7. $\bar{z}$. 40. Sexta
hora $\bar{z}$. 42. In medio V. et 11. hora
hora 1. et 11. $\bar{z}$. 10. 2 et 10. $\bar{z}$ dy. 20. 5.
Tertia et 9. $\bar{z}$. 31. Quarta et 8. $\bar{z}$. 40.
Quinta et 7. gra. 46. Sexta hora $\bar{z}$ dy. 49.

Mino 8. et in hora 1. et 11. $\bar{z}$. 10. Secunda
et 10. $\bar{z}$. 22. Tertia et 9. $\bar{z}$. 33. Quarta et
8. $\bar{z}$. 44. Quinta et 7. $\bar{z}$. 51. Sexta hora
 $\bar{z}$. 54. In medio 8. et 11. hora 1.
et 11. $\bar{z}$. 10. 35. Secunda et 10. $\bar{z}$. 20. 5. Ter
tia et 9. $\bar{z}$. 35. Quarta et 8. $\bar{z}$. 47. Qua
ta et 7. $\bar{z}$. 56. Sexta hora $\bar{z}$ dy. 59. 60
~~Intro 8. et in hora 1. et 11. $\bar{z}$. 10. Secunda~~

~~et 10. $\bar{z}$. 22. Tertia et 9. $\bar{z}$. 33. Quarta et 8. $\bar{z}$. 44. Quinta et 7. $\bar{z}$. 51. Sexta hora $\bar{z}$. 54.~~
Mino geminum et 11. hora 1. et 11. $\bar{z}$ dy
10. et 5. Secunda et 10. $\bar{z}$. 23. Tertia et 9
 $\bar{z}$. 36. Quarta et 8. $\bar{z}$. 49. Quinta et 7.
 $\bar{z}$. 59. Sexta hora $\bar{z}$. 63. In mi. II. et 9.

hora 1. et 11. 5. 10. 5. 2. et 10. 3. 23. Per 9
33. Quarta et 8. 3. 50. Quinta 57. 5

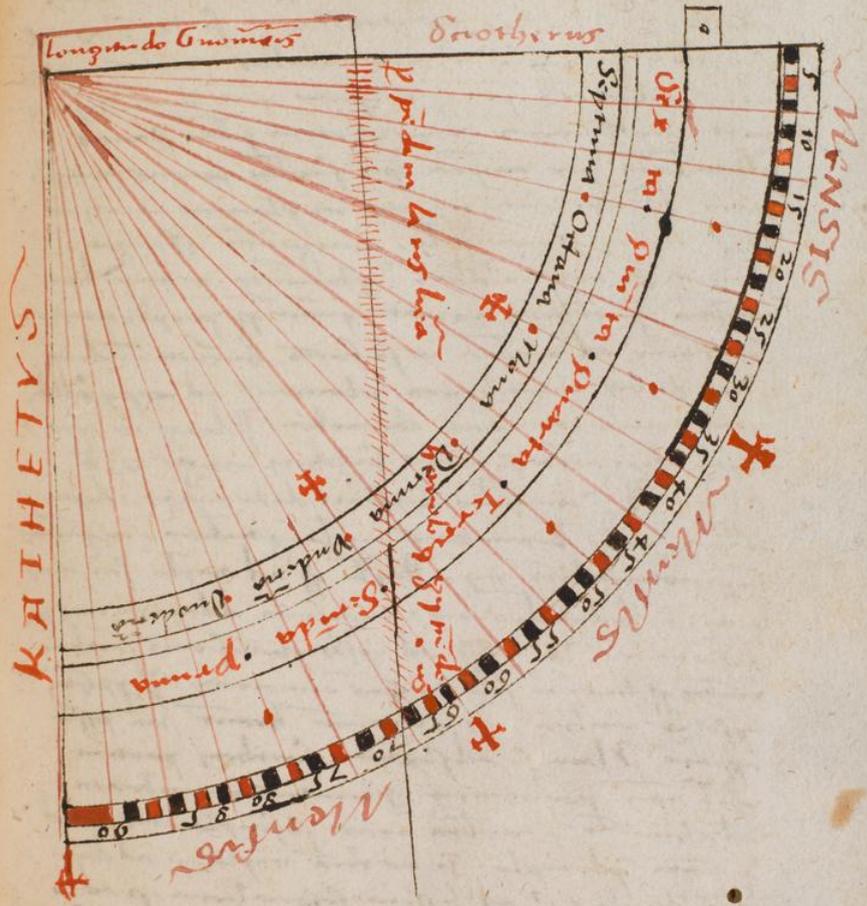
61. Sexta hora 3. 5. 5
Primo. 09. fumentis hora pa et 11. ascendu
Post descendu 3. 10. 5. Octa et 10. 3. 23. 5
Tertia et 9. grady 37. 5. Quarta et 8. 3.
50. 5. Quinta et 7. 3. 01. 5. Sexta hora 3. 06.

His ita prescriptis in plana tabula quarta
arabli partem datur fixo centro **A** utroque
finito cuiusq; armu idest iuncta linea in uno
partiar. et utroqueq; in 5. sub dundo: ut utq;
sunt astrolabij quadra in 90. sic duntaxat
Quo fito ab ipso centro **A** ubi Carausus
a Kathetus deq; supiq; raris et decorsum
pendens linea quomocumq; recta angulum
efficiat. in de ipso carausus nota impressa
ferunt. quoniam longitudinem scilicet deq;
quomocumq; quatuordecim instrumentu in
buere volo. et ab ipa nota decorsum per
pendicularum linea a Katheto in distantia
derigo: tunc sic longitudinis: quoniam postular
quod instrumentu pendens debuit regulam
in pectus centro sui iuxta **A**. cum pri
mo gradum de 90. quos in armu qdare et
inle fieri a parte carausi ponit Et q;
super dixi perpendicularum linea, ubi a
regula tangitur no impressa designo. supq;
decorsum designatus ad singulos p; ordines
sequentes grady regulam a pristino anglo
A non mutatam ponit. et ad singulas p;grinos
quam linea ordinatum ubi ea regula tangit
signis impressis nota est ad 68. gradum
9. 19. iungit in charta una pot deprehendi assequi

Hic 3° linea perpendiculararem hoc modo
55. gradibus insignitam pro ipis instrumenti
a frontero deorsum longitudine accipies
in singularem signorum et incipis mensuram
quod 3° sol in fine 1993 hanc ascendat
in prescripta formula appretio et quatuor spatia
unus gradus ipsorum in hac linea a coramto
deorsum explicetur: tandem spatia in longitudi-
dine ipsius instrumenti a frontero deorsum
dimensio. in linea q^o ipis signum vel mensuram
mitti institueram invenitur hanc unum finis

U Ex gratia In 4° mitto in fine. 6. hanc
ascendat 3 gradus. 18. Quam 3° spatia in sepe
dicta linea a coramto usq^{ue} ad finem ascendit
gradus gemerur. Tandem in linea q^o 3°
orditur usq^{ue} ad finem. 6. hanc instituo. et
in singularem mensuram signorum et mensuram mensuram
hanc unum unum mensuras puncta designo
Sicq^{ue} in 1993 hanc finem a puncta ad puncta
obliquas lineas et in 3° inventa deorsum
chorum postulare diducendo: Horologij hanc
mensura desumabo

Quod et manifeste appareat ipam rectam
quartam predictam in 90. dimensa, et perpen-
diculari lineam unam horologij hanc pen-
dentem: et 55. gradibus et dixit insignitam
subterius designamus, ut per ipsorum spatia
et unum gradum in supradicta formula q^o scripta
horarum intervalla per singula signa et unum
per mensuras valeamus

Ho mo mensuram huius horologii instrumenti
 vixit ad instans signis et mensis huius sancti
 ad $\odot$ gradus suspendi. et quocumque hora summas
 quomodo tingerit umbra ipsa non dubitans
 adesse. **U** In hac est horologii scilicet praxior
 signorum et mensium interualles, et rationes
 nichil aduerso. quocumque mensura qua dicta horologii
 ure. nichil exori temporis et in parte summas
 abominem per umbra ipsa sancti potius mensu-
 gari. Cum enim in res in planis erectis et
 post umbra triangula arithmetica effingerit.
 Omnia in hac instrumenti mensuram triangularem
 umbra sancti ratiocinatio. quocumque proportionem
 sancti ad umbra a se facta fuerit eadem
 sine dubio mensurata planities ad corpus quodlibet
 quod umbrae ratiocinatio abominem. **V** Idcirco in xxi
 ab uno dicitur partes sancti in parte 7. 8
 s. 4. 3. dimidia biffini. ⁵⁵ dudraucum, ⁵⁵ dixam,
⁵⁵ reuig. ⁵⁵ ay. **T**oram est ay longitudo, et quocumque
 sup. perpendiculari ay. **U**nta qd ad nypta, seu abas
 quaslibet habundus ay: mensura diligenter notat
 discernit. **H** mensura ad ipsos diuersos sancti
 umbrae huius scilicet in ipso emittente: qd ipse
 ipse et umbra ay admittere hanc non possit
 apparere. Nam si ad sextam sancti partem
 vult ipse peruenire: planities mensurata
 ad abominem qd umbra ratiocinatio septupla est: p ad
 quarta qd triupla. Si ad tria vigila, p ad dimi-
 dia dupla, p ad biffini, si quadrupla, p ad do-
 draucum, si sextupla, p ad dixante si septupla.

73.
281

§. ad usum longinquantum prostratus per unum
equales erit, §. ad duplum, §. triplo, §.
ad quadruplo subduplo et ita in ceteris

